

 AS "Augstsprieguma tīkls" Uzņ. Reģ. Nr. 40003575567 Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija Tālr. (+371) 67728353, Fakss: (+371) 67728858	Elektroenerģijas uzskaites vispārīgās tehniskās prasības Pārvades sistēmas lietotājiem	Redakcija spēkā no: 14.03.2018 Dokuments spēkā no: 12.06.2015
--	---	--

1. Izmantoto terminu skaidrojums

Elektroenerģijas komercuzskaite – uzskaites mēraparāts vai mēraparatūras kopums, kas tiek izmantots nodotās un/vai saņemtās elektroenerģijas uzskaitē, pēc kuras notiek Pārvades sistēmas lietotāju un PSO norēķini par saņemto un/vai nodoto elektroenerģiju;

Mērmainis – transformators, kas informāciju par primāro ķēžu lielumiem (strāvu, spriegumu) pievada sekundāro ķēžu mēraparātiem. Termins attiecas gan uz strāvmaiņiem, gan spriegummaiņiem, gan kombinētajiem mērmaiņiem;

Pārvades sistēmas lietotāji – ražotāji, sadales sistēmu operatori vai lietotāji, kuru elektroietais ir pieslēgtas pārvades sistēmai;

PSO (Pārvades sistēmas operators) – Licenzēta kapitālsabiedrība, kas sniedz pārvades sistēmas pakalpojumus. Latvijas Republikas teritorijā PSO pienākumus pilda AS „Augstsprieguma tīkls”.

2. Vispārīgās prasības

2.1. Elektroenerģijas komercuzskaitē izmantotajai mēraparatūrai ir jāatbilst Valsts metroloģiskai pārbaudei pakļauto mērīšanas līdzekļu normatīvajām prasībām, tai skaitā par sertifikāciju un verifikāciju, atbilstoši likumam „Par mērījumu vienotību”.

2.2. Pamatprasības elektroenerģijas sistēmas dalībnieku elektroenerģijas uzskaitē nosaka „Tīkla kodekss”.

2.3. Komercuzskaites izbūves pamatprasības nosaka LEK 123.

3. Tehniskās prasības elektroenerģijas komercuzskaites elementiem

3.1. Mērmaiņi.

3.1.1. Elektroenerģijas komercuzskaites mēraparātiem ir jāatrodas uz elektroietaisies piederības robežas – PSO pusē. Atsevišķos gadījumos, kad ir konstruktīvi sarežģīti vai neiespējami izbūvēt mērmaiņus uz piederības robežas, pusēm par to savstarpēji vienojoties, ir pieļaujams uzskaitē izmantot mērmaiņus, kuri neatrodas tieši uz piederības robežas.

3.1.2. Strāvmaiņi un spriegummaiņi vai kombinētie mērmaiņi uzstādāmi visās pieslēguma fāzēs.

3.1.3. Komercuzskaitē jāizmanto atsevišķs strāvmaiņa tinums (precizitātes klase ne zemāka par 0,5s) vai kombinētā mērmaiņa strāvas tinums (precizitātes klase ne zemāka par 0,5s).

3.1.4. Komercuzskaitē jāizmanto atsevišķs spriegummaiņa tinums vai kombinētā mērmaiņa sprieguma tinums (precizitātes klase ne zemāka par 0,5).

3.1.5. Pie komercuzskaites mērmaiņa tinuma nedrīkst atrasties ar komercuzskaiti nesaistīti elementi.

3.1.6. Komercuzskaites mērmaiņiem, kuri ir izbūvēti un pieņemti ekspluatācijā līdz 01.07.2015, pie komercuzskaitē izmantojamā mērmaiņa tinuma var atrasties ar uzskaiti nesaistīti elementi. Šī nepilnība ir jānovērš pie nākošās pieslēguma pārbūves vai rekonstrukcijas.

3.2. Vadojums.

3.2.1. Komercuzskaites vadojumā nedrīkst būt ar elektroenerģijas komercuzskaiti nesaistīti elementi un vadu starpsavienojumi.

3.2.2. Komercuzskaites ierīkošanai jāizmanto atsevišķi ekranēti kabeļi.

3.3. Elektroenerģijas skaitītāji.

3.3.1. Elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzskaita no pārvades tīkla patērētā aktīvā un reaktīvā elektroenerģija un pārvades tīklā nodotā aktīvā un reaktīvā elektroenerģija. Šo uzskaitīto informāciju elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzglabā savā atmiņā par pašreizējo mēnesi un ne mazāk kā par 12 iepriekšējiem mēnešiem.

3.3.2. Elektroenerģijas skaitītājam ir jāuzskaita elektroenerģijas daudzums atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajam tirdzniecības intervālam (slodžu profila integrācijas periodam).

3.3.2. Elektroenerģijas skaitītājam ir jābūt ar precizitātes klasi ne zemāku, kā noteikts Tīkla kodeksā.

3.3.3. Visiem elektroenerģijas skaitītājiem, kuri tiek izmantoti vai var tikt izmantoti norēķiniem starp PSO un Pārvades sistēmas lietotājiem, ir jābūt pieslēgtiem pie PSO Automātizētās elektroenerģijas uzskaites sistēmas.

3.3.4. Visus elektroenerģijas skaitītājus, kuri tiek izmantoti komercuzskaitē starp PSO un Pārvades pakalpojumu saņēmējiem, nodrošina un uzstāda PSO.

3.4. Elektroenerģijas skaitītāju, uzskaites mērmaiņu un tiem pievienotajām uzskaites ķēdēm ir jābūt noplombējamām.

4. Prasības elektroenerģijas pārvades tīklā pieslēgto elektrostaciju mēraparatūrai

4.1. Pārvades tīklā pieslēgto elektrostaciju iekārtās jābūt uzstādītiem mēraparātiem, kas uzskaita ne tikai pārvades tīklā nodoto un no pārvades tīkla saņemto elektroenerģijas apjomu, bet arī elektrostacijas saražotās elektroenerģijas apjomu.

4.2. Elektrostacijas saražotās elektroenerģijas uzskaites mēraparātiem ir jāatbilst sekojošiem kritērijiem:

4.2.1 Jāatbilst Valsts metroloģiskai pārbaudei pakļauto mērīšanas līdzekļu normatīvajām prasībām, tai skaitā par sertifikāciju un verifikāciju, atbilstoši likumam „Par mērījumu vienotību”;

4.2.2. Precizitātes klase mērmaiņiem nedrīkst būt zemāka par 0,5, bet elektroenerģijas skaitītājiem aktīvai elektroenerģijai 0,5 un reaktīvai elektroenerģijai 2,0;

4.2.3. Pieļaujams uzskaitē izmantot kopēju mērmaiņa tinumu, kur var būt pieslēgti ar elektroenerģijas uzskaiti nesaistīti elementi;

4.2.4. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju saražotās elektroenerģijas uzskaitē pieļaujams izmantot kalibrētus mērmaiņus. Mērmaiņu atkārtota kalibrēšana ir jāveic ik pēc 6 gadiem.

4.3. Elektrostacijas saražotās elektroenerģijas uzskaitē izmantojamo mēraparatūru uzstāda elektrostacijas īpašnieks.

4.4. Elektroenerģijas skaitītājam un tam pievienotajām uzskaites ķēdēm, tajā skaitā rindspailēm starp mērmaini un skaitītāju, ir jābūt noplombējamām. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju uzskaites punktos, kur tas tehniski nav iespējams, uzskaites ķēdes vai rindspaiļes var nebūt noplombējamās. Šis izņēmums neattiecas uz elektroenerģijas skaitītājiem, tiem obligāti ir jābūt noplombējamiem.

4.5. Elektrostacijā saražotās elektroenerģijas skaitītājiem ir jābūt pieslēgtiem pie PSO Automātizētās elektroenerģijas uzskaites sistēmas. Līdz 01.07.2015 ekspluatācijā nodoto elektrostaciju uzskaites punktos, šī punkta izpildē ir pieļaujami izņēmumi.

4.6. Elektrostacijas saražotās elektroenerģijas skaitītāju uzstādīšanas un noplombēšanas aktu sastāda PSO, bet paraksta elektrostacijas un PSO pārstāvji.